

Таким чином, без ефективно організованої роботи апарата бухгалтерії жодне підприємство не зможе правильно організувати свою господарську діяльність. Важливим аспектом організації обліку на підприємстві є правильне визначення завдань бухгалтерії та ефективного розмежування обов'язків працівників. Для вдосконалення та оптимізації роботи бухгалтерської служби потрібно детальніше вивчити проблемні питання.

Список літератури: 1. *Сопко В., Завгородній В.* Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: Підручник. — Київ, 2000 р. 2. Кодекс етики Міжнародної федерації бухгалтерів.

УДК 330

Ю.В. СИДОРЕНКО, магістр НТУ «ХП»

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

В умовах динамічних змін чинного господарського і цивільного законодавства та реформування системи бухгалтерського обліку і фінансової звітності для українських підприємств найбільш дискусійним є питання визначення амортизації основних засобів, її організації та обліку.

Як відомо, в Україні функціонує Податковий кодекс та обліково-аналітична система нарахування та використання амортизації, що регулюється Законом України «Про бухгалтерський облік», Положенням (стандарт) бухгалтерського обліку (П(С)БО) 7 «Основні засоби» тощо. Таким чином, існування в Україні двох окремих економіко-правових систем вимагає від підприємств досконалого володіння інструментами управління амортизацією [1].

Суперечливе трактування понять «амортизація» та «знос» проявляється в наступному: у МСБО та П(С)БО використовується однакова методологія обліку амортизаційних відрахувань. За цими документами амортизація – це систематичний розподіл вартості основних засобів, що амортизується протягом терміну їх корисного використання (експлуатації). Знос основних засобів – сума амортизації об'єкта необоротних активів з початку його корисного використання.

В Податковому кодексі України визначення терміну амортизація повністю відповідає наведеному у П(С)БО 7 «Основні засоби», а от трактування зносу податкове законодавство не наводить. Отже, з нормативного трактування чітко не простежується різниця між поняттями «амортизація» і «знос». Натомість у наукових колах далеко не всі фахівці з обліку поділяють таку точку зору. Так, С.М. Євтушенко доводить, що категорію «амортизація» слід розглядати як спосіб поступового перенесення вартості необоротних активів, що беруть участь у виробництві, протягом терміну їх корисного використання на собівартість продукції і накопичення коштів для відшкодування витрат на їх відтворення, тобто, як спосіб формування джерела відтворення основних засобів через собівартість. З цього випливає, що знос – це вартісне вираження суми по різних періодах нарахованої на об'єкт амортизації [2].

Згідно з Положенням (Стандартом) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» підприємства можуть проводити нарахування амортизації основних засобів (крім малоцінних необоротних матеріальних активів ті бібліотечних фондів) із застосуванням таких методів:

- 1) прямолінійний метод;
- 2) метод зменшення залишкової вартості;
- 3) метод прискореного зменшення залишкової вартості;
- 4) кумулятивний;
- 5) виробничий.

Методи нарахування амортизації вибираються та застосовуються підприємствами самостійно. Залежно від мети, яку підприємство ставить перед собою у зв'язку із застосуванням основних засобів, у різних виробничих ситуаціях доцільно використовувати різні методи нарахування амортизації.

При обґрунтуванні вибору підприємством певного методу амортизації необхідно виходити з наступних положень:

- 1) якщо основні засоби приносять більші доходи на початку строку їх корисної служби, то найдоцільніше застосовувати методи прискореної

амортизації. Це пояснюється тим, що в перші роки експлуатації продуктивність є найбільшою, а в кінці строку корисного використання, як правило, зростають витрати на ремонт;

2) якщо майбутня динаміка доходу має тісний зв'язок з фактичною величиною випуску продукції впродовж строку корисного використання основного засобу, найбільш точної відповідності між доходами та витратами можна досягти, застосовуючи спосіб одиниць (обсягу) продукції;

3) у випадках неможливості передбачення з достатнім ступенем надійності динаміки майбутніх витрат, метод нарахування амортизації може бути обраний, виходячи із простоти розрахунків, що сприяє зниженню витрат на ведення обліку [3].

Визначення строку корисної експлуатації основних засобів є важливою складовою облікового процесу нарахування амортизації. Термін корисного використання для об'єктів основних засобів встановлює підприємство самостійно з врахуванням певних чинників, а саме:

1) очікуване використання об'єкта підприємством з урахуванням його потужності або продуктивності;

2) фізичний та моральний знос, що передбачається;

3) правові або інші обмеження строків використання об'єкта.

Але податкове законодавство встановило мінімально допустимі строки корисного використання груп об'єктів, що є позитивним моментом в податковій політиці щодо амортизації основних засобів. Такий підхід доцільно застосовувати і при нарахуванні бухгалтерської амортизації.

Відносно оформлення строку корисного використання (експлуатації) об'єкта наказом про облікову політику по підприємству потрібно зазначити, що це недоцільно через те, що в акті приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів типової форми № ОЗ-1 така інформація наводиться, а акт затверджується керівником підприємства [2].

Отже, амортизація є комплексним показником, оскільки вона є як

витратами виробництва, так і джерелом відтворення, що впливає на такі економічні показники, як собівартість, ціна, податки, кількісні та якісні оцінки виробничого потенціалу тощо. Рационально обрані методи амортизації є однією із складових фінансової стійкості підприємства.

Список літератури: 1. Бухгалтерський облік: актуальні проблеми та рішення [монографія] / д-р екон. наук, проф. С. С. Герасименко, д-р екон. наук, проф. А. О. Єпіфанов – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. – 162 с. 2. *Бойко І.Є., Дуда Т. Т.* Аналіз основних проблем обліку амортизації основних засобів в контексті податкового кодексу України // Вісник ХНУ – 2011. - №5. - С.21-23. 3. *Т. О. Кірсанова, Т. І. Дмитренко* Організація та пропозиції щодо вдосконалення обліку амортизації основних засобів // Вісник СумДУ. Серія Економіка – 2010. - №1 – С. 10-14.

УДК 657.1

Ю.С. ТИМОФЄЄВА, студентка НТУ «ХП», м. Харків

РОЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Ринкова економіка характеризується коливанням кон'юнктури ринку. Тому постійний аналіз фінансового стану та вчасне прийняття необхідних рішень стає запорукою роботи та розвитку підприємства.

Одним з факторів, що певною мірою може впливати на аналіз та прийняття рішень, є організація бухгалтерського обліку, яка, якщо є вірно спланованою, полегшує передачу інформації внутрішнім та зовнішнім користувачам, тому пошук шляхів поліпшення організації обліку є темою актуальною нині.

Мета дослідження – це встановлення зв'язку між такими складними процесами, як прогнозування банкрутства та прийняття управлінських рішень і саме організацією обліку. А також визначення основних можливих напрямків вдосконалення організації обліку на підприємстві.

Свій внесок у розробку теорії і методики обліку внесли такі вітчизняні вчені, як М.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець, М.Я. Дем'яненко, В.М. Жук, Г.Г. Кірейцев, М.М. Коцупатрий, Л.К. Сук, М.Г. Чумаченько, В.Г. Швець та інші.

Виклад основного матеріалу дослідження. Чи потрібен аналіз діяльності підприємства? – Над цим питанням варто замислитись кожному керівнику (власнику) і відповісти на нього позитивно, адже у аналізі зацікавлені перш за